

MUSEOVIRASTO ON TEHNYT PÄÄTÖKSET VUODELLE 2021 MYÖNNETTÄVISTÄ KULKUVÄLINEIDEN AVUSTUKSISTA

Museovirasto avustaa hankkeita, joilla tuetaan arvokkaaksi luokiteltujen kulttuuriperintökohteiden kestäväää käyttöä ja hoitoa. Kulkuvälineille myönnettyjen avustusten tavoitteena on varmistaa, että Suomessa säilyy edustava otos kulkuvälineitä asianmukaisessa käyttökunnossa.

Liikkuminen ja kuljettaminen ovat yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan universaaleja perustoimintoja. Vanhat kulkuvälineet ovat todisteita teollisuuden, talouden ja yhteiskunnan kehityksestä. Vanhojen kulkuvälineiden säilyttäminen käyttökunnossa perustuu taitoon. Taito on aineetonta kulttuuriperintöä. Käyttökuntoinen vanha kulkuväline on "real thing" – se pystyy kertomaan tarinoita sekä tarjoamaan kokemuksia ja elämyksiä, joihin vitriinin asetettu esine tai VR-lasit eivät pysty.

Kulkuvälineiden avustushakemuksia vuodelle 2021 saapui määräaikaan mennessä yhteensä 116 kappaletta. Hakemusten arvioinnissa Museovirastoa avusti neljä asiantuntijalautakuntaa, joiden jäsenet edustavat oman liikennealansa asiantuntemusta. Mukana lautakunnissa on museoiden, viranomaisten, harrastajien sekä restaurointi- ja konservointialan asiantuntijoita. Hakemusten laadullisessa arvioinnissa kiinnitettiin ensimmäisenä huomioita hankkeen yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen. Tämän jälkeen arvioitiin kulkuvälineen arvo ja merkitys sekä hankkeen laatu ja vaikuttavuus kohteen palauttamiseksi tai säilyttämiseksi käyttökuntoisena. Yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa kiinnitettiin huomiota hankkeiden työllistäviin vaikutuksiin, kulkuvälineen käyttöön, ylläpitoon ja kunnostukseen liittyvää tietoa ja taidon säilyttämiseen ja jakamiseen sekä hankkeiden osallistaviin vaikutuksiin.

Avustuksina haettiin yhteensä 1 562 670 €, tarkoitusta varten asetetun määrärahan suuruus oli 337 600 €. Tästä summasta päätettiin myöntää avustusta 33 kohteelle. Avustuksia myönnettiin niin yksityishenkilöiden, yhteisöjen, yritysten kuin aatteellisesti ja ammatillisesti hoidettujen museoiden hankkeisiin. Tyypillisin avustettava entisöintihanke vuonna 2021 oli kulkuvälineen rungon tai korin kunnostustyöt. Suurin myönnetty avustus oli suuruudeltaan 60 000 euroa, pienin 1000 euroa. Myönnettävän avustuksen suuruus voi olla 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista, eli jokainen avustuksensaaja laittaa entisöintihankkeeseensa aina vähintään Museoviraston myöntämän summan verran omaa rahaa.

Avustettavien kohteiden joukossa on neljä lentokonetta, viisi rautatieliikenteen kalustoyksikköä, viisi kuorma-autoa, kaksi linja-autoa, kuusi henkilöautoa, kaksi höyryhinaajaa, hevosvaunut, paloauto, telatraktori, purjelaiva, moottorilaiva, purjeverne ja yksi moottoriverne. Lisäksi tuettiin Jokioisten museorautatien kunnostustöitä sekä höyrykattilasuojan rakentamista.

Myönnetty avustukset liitteessä.

Lisätietoja kulkuvälineiden entisöintiavustuksista <https://www.museovirasto.fi/fi/avustukset/kulkuvalineet> tai erikoistutkija Hannu Matikka, hannu.matikka@museovirasto.fi, puhelin 0295 33 6273.

LIITE

MYÖNTEISET ESITYKSET (yhteensä 33 kpl)

RAIDELIIKENNE (6 kpl, 66 500 €)

Museorautatieyhdistys ry, Jokioinen
Museorautatien kunnostushanke

Esitetään avustusta Jokioinen–Humppila välisen junaradan kunnostukseen 30 000 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 40 000 euroa.

Jokioisten Museorautatie sijaitsee Lounais-Hämeessä, Jokioisten ja Humppilan kuntien alueella. Museorautatie on osa vuosina 1898–1974 toiminutta Jokioisten rautatietä. Nykyisin käytössä oleva 14 kilometrin pituinen rataosuus on valtakunnallisesti tunnettu ja tunnustettu tekninen ja kulttuurihistoriallinen muistomerkki, joka on nykyisin Lounais-Hämeen tärkeimpiä matkailunähtävyyksiä.

Ammattimaisesti toteutettu suunnitelma, jonka kustannukset perustuvat toteutuneeseen tietoon. Radan korjaus on edellytys toiminnan jatkumiselle ja tulorahoituksen turvaamiselle tulevina vuosina. Hanke säilyttää, elvyttää ja siirtää eteenpäin nuoremmille sukupolville mm. perinteisten topparoikkien työmenetelmiä. Kunnossa oleva rata ja sillä hoidettava liikenne tarjoavat matkustajille muistoja mieleen tuovia ja uusia elämyksiä tuottavia kokemuksia. Toimiva museojunaliikenne tukee alueen muita kulttuurimatkailuhankkeita. Hanke työllistää työalan osaajia. Avustuksen myöntämistä puoltaa myös vapaaehtoisten osallistaminen ratatöihin sekä laajemmin myös museorautatietoimintaan sen kaikissa eri muodoissaan.

Rautatiemuseon Säätiö, Hyvinkää
Paikallisjunavaunu Ek 1004, 1927

Esitetään 15 000 euroa vaunun Ek nro 1004 entisöintiin. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 30 000 euroa.

Ek nro 1004 on ainoa kokonaisuutena säilynyt yksikkö sarjassa, jota käytettiin pääasiassa Helsingin paikallisjunaliikenteessä. Kyseinen yksikkö poistettiin paikallisjunaliikenteestä vuonna 1965.

Hankesuunnitelma ja valittu toteutustapa ovat esimerkillisiä. Kunnostustyöt ylläpitävät työalan tietotaitoa ja työllistävät osaajia. Hanke dokumentoidaan huolellisesti, ja julkaistu dokumentointiraportti hyödyntää jatkossa myös muita alan toimijoita. Hankkeen valmistuttua vaunua voidaan käyttää museojunaliikenteessä, joka tarjoaa matkustajille muistoja mieleen tuovia ja uusia elämyksiä tuottavia kokemuksia. Vapaaehtoisten osallistaminen hankkeeseen on tärkeää ja tarpeellista kalustoyksiköiden hoidon ja museojunaliikenteen tulevaisuuden kannalta.

Museorautatieyhdistys ry, Jokioinen
Höyryveturi HKR 5, 1917

Esitetään veturin vesitankkien uusimiseen, hytin ulkoasun palauttamiseen alkuperäiseksi, savutorven ulkokuoren uusimiseen sekä veturin maalaukseen 10 000 euroa. Hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset 20 000 euroa.

Hyvinkään-Karkkilan rautatien veturi numero 5 valmistui Tampereen Pellava- ja Rautateollisuusosakeyhtiön (Tampella) tehtaalla joulukuun lopussa 1917. HKR 5 on ensimmäinen itsenäisessä Suomessa valmistunut höyryveturi, joka on ollut museojunaliikenteessä yhtäjaksoisesti vuodesta 1971 lähtien.

Hyvin suunniteltu ja budjetoitu hanke, jonka avulla kulttuurihistoriallisesti merkittävä veturin säily käyttökuuntoisena. Hanke työllistää alan ammattilaisia, jonka lisäksi se tarjoaa vapaaehtoisille mielekästä kalustoyksiköiden hoitoon ja käyttöön liittyvää toimintaa.

Kovjoki hembygds- och museiförening rf, Uusikaarlepyy
Mänttä-Wilppula rautatien matkustajavaunu, 1920

Esitetään vaunun siirtokuluihin 1500 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 3000 euroa.

Vaunu on ainoa Suomessa säilynyt Mäntän-Wilppulan Rautatien matkustajavaunu, ja sen pelastaminen jälkipolville on erittäin tärkeää. Vaunun säilymistarve on perusteltu hyvin, ja jos vaunua ei nyt oteta talteen, se tuhoutuu.

Kovjoen kotiseutu- ja museorautatieyhdistys on luotettava ja tunnustettu yhteisö nimenomaan 600-millisen rautatiekaluston kunnostajana ja vaalijana. Yhdistyksen toiminta on yhteisöllistä, ja vaunun kunnostushankkeen myötä toimijoilla on mahdollista kasvattaa vaunun korjaukseen, käyttöön ja kunnossapitoon liittyvää tietotaitoa. Hanke lisää yhteistyötä myös muiden työalan toimijoiden kanssa. Valmistuttuaan liikennöitävään kuntoon toteutuvat myös yksikön kulttuurisesti kestävään käyttöön ja hoitoon liittyvät tavoitteet.

Museoveturiseura ry, Akaa
Ei 22627 matkustajavaunu, 1939

Esitetään avustusta 5000 euroa vaunun palauttamiseksi museojunaliikenteen edellyttämään kuntoon. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 10 000 euroa.

Puukorinen Ei 22627 edustaa Valtionrautateiden aikakaudella käytettyä 100-paikkaista "kansanvaunua". Vaunussa on mm. uniikki autenttinen puupenkkisisustus, mikä nostaa tämän yksikön jalustalle muiden säilyneiden Ei-vaunujen joukossa.

Hankesuunnitelmassa esitetyt kunnostustyöt ovat kohteen säilymisen edellytys. Hankesuunnitelman kustannusarvio on maltillinen perustuen vapaaehtoistoimintaan, jolla on positiivisia vaikutuksia sekä yhteisön toiminnalle että tekijöidensä tietotaidolle. Oikeilla valinnoilla ja linjauksilla kohteen arvo säilyy myös jatkossa. Hankkeen toteutuksessa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota materiaalivalintoihin ja työtapoihin sekä dokumentointiin, joihin kaikkiin voi pyytää neuvoja asiantuntijalautakunnalta. Kyseessä on Museoveturiseura ry:n toiminnan kannalta merkittävä kunnostushanke, joka tukee yhdistyksen tulevaisuuden toimintaa. Kunnostettuna vaunu on oivallinen lisä museovaunujen joukkoon.

Finndampf Oy, Oulu
Höryveturi Tr1 "Rulla-Risto" 1096, 1957

Esitetään avustusta höryveturin kehyksen kunnostukseen 5000 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 10 000 euroa.

Tr1-sarjan höryveturi vuodelta 1957. Viimeinen Suomessa Valtionrautateille valmistettu höryveturi, edustaa rullalaakeroituna suomalaisen höryveturitekniikan huipentumaa. Vaikka kyseisen sarjan höryvetureita on jäljellä useita, vain yksi on varsinaisesti museoitu. Ajokuntoisina Tr1-sarjan vetureita ei tällä hetkellä ole yhtään.

Hyvin edenneen entisöintihankkeen jatko. Suunnitelma on perusteltu ja asiallisesti laadittu, tekijät ovat tunnettuja ja osaaviksi todettu. Hanke sisältää sekä ostopalveluja että vapaaehtoistyötä.

ILMA-ALUKSET (4 kpl, 63 000 €)

Erkki Karinoja, Helsinki
de Havilland D.H.82A Tiger Moth II, 1941

Esitetään avustusta 6000 euroa ilma-aluksen palauttamiseksi lentokuntoon. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 12 000 euroa.

Valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävä lentokone, jonka suuri yleisö tuntee hyvin näytös- ja mainoslentohistoriansa vuoksi. Hankkeen tarkoituksena on palauttaa onnettomuudessa vaurioitunut ilma-alus käyttökuntoiseksi. Työt on

suunniteltu ja budjetoitu asianmukaisesti. Valmistumisensa jälkeen ilma-alus on näytteillä erilaisissa tapahtumissa ympäri maata.

Kari Aaltonen, Oulu
Cessna 170B, 1955

Esitetään avustusta 14 000 euroa moottorin ja apulaitteiden peruskunnostuksen ja uusimiseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 28 000 euroa.

Ilma-alus on sekä valtakunnallisesti että paikallisesti merkittävä. Konetyypin ensimmäinen edustaja maassamme, katkeamattomassa käytössä Suomessa vuodesta 1958 lähtien. Korkea alkuperäisyysaste, oman konetyypinsä edustava yksilö. Laaja ja monipuolinen käyttöhistoria mm. huppytoiminnassa ja harrasteilmailussa eri puolilla maata. Koneetta on selkeästi ylläpidetty pieteetillä ja suunnitelmallisesti, ja alkuperäisyyden vaaliminen vastaa erinomaisesti perinneilma-alusten säilyttämiseksi asetettuja tavoitteita. Hyvin suunniteltu ja budjetoitu hanke, jonka ansiosta ilma-alus säilyy käyttökuntoisena, ja esiintyy erilaisissa tapahtumissa yleisön nähtävänä.

Kai Niemistö, Sastamala
KZ VII Laerke U5, 1948

Esitetään avustusta 23 000 euroa ilma-aluksen palauttamiseksi lentokuntoon. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 46 000 euroa.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävä ilma-alus. Aikoinaan merkittävä konetyyppi sodanjälkeisessä Suomessa. Yksilöllä on hieno, pitkä ja hyvin tallennettu historia suomalaisessa yleisilmailussa. Hyvin suunniteltu hanke. Koneen kunnostus ja varsinkin siipien puurakenteen korjaus pitää yllä työalan erikoisosaamista. Maalauskaavio pyydetään hyväksyttämään perinneilma-aluslautakunnalla ennen maalauksen suorittamista. Hankkeen valmistuttua kone esiintyy erilaisissa tapahtumissa yleisön nähtävänä.

DC3-yhdistys, Helsinki
DC-3, 1943

Esitetään avustusta 20 000 euroa potkurien, jarrujen ja laskutelineiden kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 40 000 euroa.

Suomen ilmailuhistorian huippukohde, valtakunnallisesti ja myös kansainvälisesti merkittävä historiallinen ilma-alus.

Hakemus on hyvin laadittu ja hankkeen tavoitteet perusteluineen käyvät ilmi riittävällä laajuudella. Osa hankkeen töistä tehdään Suomessa, jolloin niillä on myös työllistävää ja erikoisosaamisen säilymistä ylläpitävää vaikuttavuutta.

Ilma-alusta lentokunnossa ylläpitävässä yhdistyksessä on jäsenenä yli 4000 ilmailuhistorian harrastajaa. Yhdistystoiminta on valtakunnallista, aktiivista ja näkyvää. Vuosittain koneella pääsee lentämään 1500 yhdistyksen jäsentä, lisäksi kohdetta esitellään suurelle yleisölle lukuisissa tapahtumissa.

VESIKULKUNEUVOT (7 kpl, 126 500 €)

Dynamo Shipping Ltd Oy, Helsinki
Kuunari Kathrina, 1949

Esitetään 60 000 euroa aluksen rungon kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 120 000 euroa.

Kulttuurihistoriallisesti arvokas alus, ainoa kolmimaiseksi rakennettu kulkukuntoisena säilynyt Suomessa rakennettu purjelaiva. Suunnitellut korjaukset ovat tärkeitä aluksen säilymiselle kulkukuntoisena, hankesuunnitelma laadittu oikeassa suhteessa aluksen muuhun korjaustarpeeseen. Hanke työllistää alan osaajia Suomenlinnan telakalla säilyttäen ja jakaen työalan osaamista. Hankkeessa on mukana vapaaehtoistyön ja harrastamisen elementtejä, kiinnostuneille tarjotaan myös mahdollisuus päästä mukaan laivan käyttöön hankkeen valmistuttua.

Föreningen Navigator r.f., Åbo
S/y Navigator, 1947

Föreslås 25 000 euro för renovering av skrovet. Godkända totalkostnader 50 000 euro.

En unik båt i Finland vars historia är välkänd. Reparationer har gjorts regelbundet och båten har hållits i gott skick. Renoveringsprojektet är nödvändigt för båtens struktur och driftsäkerhet.

Båten har seglat sedan 1980 i 41 säsonger som skolningsbåt för Finlands Svenska Souter r.f. Föreningen Navigator r.f. äger och förvaltar båten på ett sätt där båtens kulturhistoria bevaras. I scoutbruk har båten seglat en sträcka som motsvarar över fem varv runt ekvatorn och närmre 3 000 personer har fått uppleva en del av finländsk båtsportshistoria i dess rätta element.

Suomen Hörypursiseura r.y., Helsinki
Höryrkattiloiden suojakatos

Esitetään 3200 euroa höryrkattiloiden suojakatoksen rakentamiseksi. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 6400 euroa.

Suomen Hörypursiseura ry hallinnoi Laitaatsillan telakka-alueella varastoaluetta, jolla säilytetään yhdistyksen omistamia ja hallinnoimia laivahöryrkattiloita sekä muita höryrtekniikkaan liittyviä koneita ja laitteita. Kyseiselle varastoalueelle rakennetaan katos, joka mahdollistaa kattiloiden ja muiden kookkaampien laitteiden asianmukaisen säilytyksen, ja antaa mahdollisuuden siirtää alueelle myös muualla varastoituja komponentteja.

Petri Luotio, Kotka
Vesibussi Tuula, 1951

Esitetään 9000 euroa aluksen rungon kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 18 000 euroa.

Vesibussi Tuula on Seppälän Veneveistämöllä Summassa rakennettu vesibussi, josta on pidetty hyvää huolta. Malliltaan poikkeava, historia on hyvin tiedossa. Omassa vesistössään ainoa vastaava, ja koko maassa vanhin yhä edelleen käytössä oleva vesibussi. Alus tarjoaa matkailukäytössä kokemuksia ja elämyksiä vanhan puurakenteisen vesibussin kyydissä Pielisellä. Aluksen säilymisen kannalta tärkeä hanke, jolla on työllistävä vaikutus omalla alueellaan.

Riku Elomaa, Savonlinna
Höryrhinaaja Tippa, 1892

Esitetään 5 800 euroa aluksen höryrkattilan kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 11 600 euroa.

Rauma-Repola Oy:n vanha höryrhinaaja. Hanke on välttämätön aluksen käytön kannalta, ja se työllistää sekä työalan osaajia että vapaaehtoisia.

Höryrhinaaja Ahkera Oy, Kotka
Höryrhinaaja Ahkera, 1870

Esitetään 3500 euroa aluksen höryrtekniikan kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 7000 euroa.

Kohde on huomattavan vanha ja pitkään käytössä ollut höryrhinaaja. Aluksella on merkittävä rooli Itä-Suomen ja Kymenlaakson metsäteollisuuden varhishistoriassa. Tärkeä hanke, jolla varmistetaan aluksen käyttöönotto.

Jatkossa s/s Ahkeran kotisatama tulee olemaan Savonlinnan Riihisaari, jossa kuka tahansa pääsee tutustumaan alukseen. Aluksella on myös oma tukiyhdistys, johon voi liittyä jäseneksi. Yhdistys ylläpitää säännöllisesti mm. aluksen kunnostustöistä kertovaa blogia ja sivustoa.

Tilausravintola Kuninkaan Lohet Oy, Helsinki
Salonkivene Albatros, 1951

Esitetään 20 000 euroa aluksen rungon, kannen ja kansirakenteiden kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 40 000 euroa.

Tunnetun ja arvostetun suunnittelijan vene, joka edustaa tyylipuhdasta 1950-luvun huvivenettä. Muita saman kokoluokan ja tyylin veneitä jäljellä vain muutama yksilö.

Vene kunnostetaan täydellisesti huonosta lähtökunnostaan huolimatta, ja otetaan hankkeen valmistuttua matkailukäyttöön pääkaupunkiseudulla. Hanke työllistää ammattitaitoisen venepuusepän.

MAANTIELIIKENNE (16 kpl, 81 600 €)

Saarinen Hannu, Tervakoski
Hevosvetoinen Kalesch mallinen matkavaunu, 1870-luku

Esitetään 3600 matkavaunun palauttamiseksi toimintakuntoiseksi. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 7200 euroa.

Kohde on kulttuurihistoriallisesti merkittävä, edustaen liikkumistapoja ennen moottoriajoneuvojen yleistymistä. Vaunu on kuulunut valtiopäiväedustajalle maamme itsenäistymiseen saakka. Sen historia on tunnettu ja dokumentoitu. Hakemuksen perusteella vaunulla on historiallista arvoa paitsi paikallisessa yhteisössä, myös laajemmin sosiaalisen luokkansa ja valmistushistoriansa edustavana kohteena. Vaunun dokumentaatio on hyvällä tasolla. Käyttökuntauuden palauttaminen väistämättä poistaa historiallisia kerrostumia ja materiaalia, mutta valitut menetelmät näyttävät harkittuina ja kestävinä.

Restauroinnin toteuttaa yksi harvalukuisista historiallisten vaunujen kunnostuksen erityisosaajista työllistäen yrityksen usean kuukauden ajan ja työvaiheet ovat verkossa esillä. Hakemuksen perusteella hankkeella on yhteisöllisiä kokemuksellisia vaikutuksia, ja se osaltaan lisää yleistä ymmärrystä historiallisen kulkuneuvojen merkityksistä.

Soini Matti, Somero
Paloauto Fordson Sussex, 1938

Esitetään 4750 euroa ajoneuvon korin ja tekniikan kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 9500 euroa.

Hankkeen kohteena oleva paloauto on valtakunnallisesti harrasteyhteisön tunnistama ja tunnustama. Vaikka palokori sinänsä on uniikki, representoi kohde hyvin monenlaisia suomalaisen ajoneuvo- ja palokuntahistorian ilmiöitä. Auton maahantuontiprosessi ja käyttö ilmentävät sotien jälkeisen poikkeusajan olosuhteita. Auton kori on arvokas todistuskappale omasta menneisyydestään ja tekijöidensä kädenjäljestä. Auton palauttaminen liikennekelpoiseksi tallentaa ja esittää dynaamisesti autoon liittyviä aineettomia historiallisia arvoja. Dokumentaatioarvo on hyvin suuri.

Hankkeella on ainakin alueellisesti työllistäviä ja osaamista lisääviä vaikutuksia. Auton ylläpito ja kunnostushanke ovat yhteisöllisiä ja yleisöllä on mahdollisuus seurata hanketta. Esineellisen kulttuuriperinnön säilymisen kannalta hanke on tärkeä.

Helsingin Seudun Automobiiliklubi HAK ry - Helsingforsnejdens Automobiklubb HAK rf
Matkailulinja-auto Sisu 322, 1933

Esitetään 1000 euroa kankaisen katon ja tavaratilan peitteen uusimiseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 2000 euroa.

Sisu 322 matkailulinja-auto AS-33 on kansallisaarre maamme linja-autoliikenteen alkutaipaleelta, vaikkakin se edustaa matkailulinja-auto konseptia, joka vielä tuolloin oli varsin harvinainen. Kohde on valtakunnallisesti merkittävä paitsi varhaisena suomalaisen autoteollisuuden tuotteena, myös käyttöhistoriansa kautta. Dallape-orkesteri oli 1930- ja 40-luvuilla luultavasti maanlaajuisesti tunnettu suomalainen orkesteri. Auton elinjakso on hyvin tiedossa ja poikkeuksellisen hyvin dokumentoitu. Hankkeen toteutus hyödyntää ja ylläpitää suomalaista käsityötaitoa. Suunniteltu kunnostustyö on uskottavasti tarpeellinen auton yhteisöllisen harrastekäytön kannalta sekä autoon liittyvän elävän kulttuuriperinnön säilyttämiseksi.

Åbergin Linja Oy, Espoo
Linja-auto Volvo B635 Kutter 5, 1963

Esitetään 9500 euroa linja-auton ulkopintojen ja sisustuksen kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 19 000 euroa.

Säilynyt kohde tyypillinen suomalainen maantielinja-auto 60-luvun alkupuolella. Kyseinen, vuonna 1962 esitelty Kutter 5 -korimalli edusti kokonaan uutta muotoilua maanteillämme liikkuneissa linja-autoissa. Hakemuksen kohde on ainoa säilynyt Kutter 5 linja-auto 137 aikoinaan valmistetusta yksilöstä.

Ajoneuvon arvo on monessa suhteessa suuri. Se on todistuskappale omasta valmistus- ja käyttöhistoriastaan, ja siksi kohteen aineelliseen todistusvoimaisuuteen tulisi kaikilta osin suhtautua suurella kunnioituksella. Hankesuunnitelma on uskottava perustuen tutkittuun ja selvitettyyn tietoon. Suunnitelmasta ilmenee kestävä, arvostavaa suhtautumista sekä oman yhteisön että tämän autoyksilön menneisyyteen. On toivottavaa, että hyvin säilyneen auton aineellista todistusvoimaa vaalitaan kaikin mahdollisin keinoin, vaikka identiteetti ulkoasun osalta perustellusti muuttuukin. Hankkeella on työllistäviä vaikutuksia ja se edistää linja-autohistoriallisen kulttuuriperinnön säilymistä.

Saarinen Olli, Tammela
Joutsa vajjerikuormain 25/47 1960 ja tukkiperävaunu 1956

Esitetään perävaunuosain yhdistelmän kunnostamiseen 2650 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 5300 euroa.

Puutavarianteilla on ollut keskeinen merkitys koko maan kehityksen kannalta. Kohde liittyy vaiheeseen, jossa pyrittiin edelleen kehittämään puutavaran uutta kuorma-auton lavalla tapahtuvan nippusidonnan avulla.

Hankkeessa palautetaan käyttökuuntoon kotimaista suunnittelua ja tuotantoa oleva yhdistelmä, jolla on kansallista arvoa. Alustana olevan ajoneuvon omistajuuteen ja käyttöön liittyvät tarinat ovat paikallisesti ja alueellisesti arvokkaita. Restauroinnin jälkeen ja aiottuun autoyksilöön sovitettuna kohteen kulttuuriperintöarvo kohdistuu erityisesti ilmiasuun ja toimintaan, mutta perusrakenteen osalta myös osien materiaaleihin. Hankkeella on elinkeinovaikutuksia. Erityisesti mahdollisuus antaa alan nykyisille opiskelijoille ylisukupolvisia töihin liittyviä kokemuksia tukee hankkeen kulttuurihistoriallista arvoa.

Hinskala Juha, Kuhmoinen
Kuorma-auto Mercedes Benz LA-1113 S-4x4/4200

Esitetään 2700 euroa ajoneuvon konservointiin. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 5400 euroa.

Kohde on maakunnallisesti merkittävä osa teollisuushistoriaa varsin tyypillisenä oman aikansa kuorma-autona. Edustavuus-, lähde- ja dokumentointiarvoltaan kohde on kiitettävä, mikä nostaa sen valtakunnallisesti arvokkaaksi. Auton käyttö- ja omistushistoria ovat korostuneen paikallisia, ja sidoksissa paikallisten ihmisten muistoihin ja heidän antamiinsa merkityksiin. Aivan poikkeuksellinen arvo on auton autenttisuudessa suhteessa alkuperäänsä ja elinkaarensa käyttöjaksoon.

Hakemus on kattava ja suunnitellut toimenpiteet riittävästi esitettyjä. Suunnitellut konservointi- ja restaurointitoimenpiteet ovat hyvin tasapainossa autenttisuuden kanssa turvaten todistusvoiman säilymistä. Tuleva suunniteltu käyttö ovat omiaan lisäämään ymmärrystä liikkuvan kulttuuriperinnön merkityksistä ja arvoista. Yhteisöllisesti tulkittu objekti toimii paikkakunnan ja laajemmankin alueen teollisen kulttuuriperinnön elävänä todistuskappaleena. Suunniteltujen töiden voidaan katsoa kehittävä kulttuuriperintöesineiden säilyttämisen osaamista, ja auto tulee toimimaan tällaisten taitojen esimerkkinä.

Nlisula Tapio, Jyväskylä
Kuorma-auto Commer TS3CDY741/3580-61

Esitetään 9200 euroa ajoneuvon palauttamiseksi käyttökuuntoon. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 18400 euroa.

Harvinaistunut yleisesti käytössä ollut englantilainen kuorma-auto, jollaisilla oli 1950- ja 60-luvuilla suuri merkitys Suomessa. Kyseisen ajoneuvon historia on hyvin tiedossa, ja sillä voi katsoa yksilönä olevan maakunnallista merkitystä. Autotyyppinä suomalaisen ajoneuvohistorian kannalta edustava, mutta teknisesti poikkeuksellinen tyyppi. Moottorityyppin käyntiääneen liittyy paljon tarinallista kulttuuriperintöä, joten kohteen käyttökuuntoisuus on arvokasta.

Asiallisesti suunniteltu ja toteutettavissa oleva perusteltu hanke ajoneuvoyksilön säilymiseksi sekä aineettomien ja aineellisten ominaisuuksien palauttamiseksi. Hankkeella on työllistäviä vaikutuksia työalan ammattilaisille.

Kekäläinen Antti, Juankoski

Kuorma-auto Chevrolet HS157, 1938

Esitetään 9 000 euroa ajoneuvon rungon, korin ja tekniikan kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 18 000 euroa.

Kohde on paikallisesti tunnistettu ja tunnustettu ajoneuvo, jolla on ollut tunnistamatonta valtakunnallista näkyvyyttä viihdetuotannon kautta. Poikkeuksellisen hyvin käyttöaikansa asussa säilynyt oman aikansa yleisimpiin kuulunut kuorma-auto. Ajoneuvon historia on selvitetty kiitettävän tarkasti. Kohteen ajoneuvohistoriallista arvoa nostaa sen dokumenttiarvo paitsi oman elinkaarensa, niin myös suomalaisittain tunnistettavien tarinallisten elementtensä myötä. Kohde on nykyisellään hyvin todistusvoimainen oman menneisyytensä todistuskappale, jonka aineellisen olomuodon ominaisuuksille tulisi antaa suurta arvoa.

Hankkeen vaikutus voidaan nähdä kaksitahoisena. Käyttökunnon ja -turvallisuuden palauttavat restauroivat toimet ovat epäilemättä suositeltavia, koska ajoneuvon historialliseen todistusvoimaisuuteen kuuluvat liikkeet, äänet ja hajut ovat tärkeä osa kokonaisilmiötä. Toisaalta suunniteltu restaurointi poistaa osin kohteen elinkaaresta todistavia aineellisia ominaisuuksia. Osa auton historiaa ovat eri vuosimallin lokasuojat ja aura - toivottavasti nämä säilytetään kunnostuksessakin.

Hankkeella on työllistäviä vaikutuksia alan ammattilaisille. Kohteen suunniteltu käyttö näyttäytyy yleisölle tyypillisesti sosiaalisen harrastetoiminnan kautta.

Lapatto Pekka, Myllykoski

Kuorma-auto Jyry-Sisu, 1960 ja säiliöperävaunu, 1957

Esitetään perävaunu kunnostukseen ja pintakäsittelyihin 4050 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 8100 €.

Sekä vetoauto että perävaunu ovat kotimaista tuotantoa ja tyypiltään edustavia. Vastaavia aitoja yhdistelmiä ei tiettävästi ole säilynyt, joten kyseisen vetoauton ja perävaunun yhdistäminen ja palauttaminen ulkoasultaan Neste-yhtiön väreihin on perusteltavissa. Omistus- ja käyttöhistoria ovat dokumentoitu tyydyttävästi.

Hanke rekonstruoi kansallisesti merkittävään instituutioon liittyvää esineellistä kulttuuriperintöä, joka on omiaan lisäämään ymmärrystä suomalaisen energiatalouden pitkästä kehityskaaresta. Samalla palautetaan käyttökuntoiseksi fyysinen todistuskappale yhteiskunnallisesti tärkeästä kuljetusmuodosta. Hakemuksessa esitetyt toimenpiteet edistävät oleellisesti ajoneuvoyhdistelmän käyttökuntoisuuden palauttamista ja samalla todennäköisesti ainakin perävaunun kohdalla vähentävät selkeää tuhoutumisen vaaraa. Kokonaisuus tallentaa perävaunullisten kuorma-autojen ilmiöihin liittyvää kulttuuriperintöä ja harrastetoimintaa.

Jokela Jani, Ruotsinkylä

Lanz Bulldog Telatraktori D1561, 1942

Esitetään 10 000 euroa telatraktorin palauttamiseksi käyttökuntoon. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 20 000 euroa.

Kohde on valtakunnallisesti merkittävä, sen edustavuus on hyvä ja lähde- ja dokumentaatioarvo melko hyvä. Lanz-telatraktoreita ostettiin Saksasta vuoden 1943 aikana siviilikäyttöön TVH:lle ja Pellonraivaus OY:lle. Perusteluna käytettiin sitä, että koneet toimivat alueilla, joilla oli saksalaisia joukkoja. Objektin erityinen arvo liittyy sen hankinta- ja käyttöhistoriaan poikkeusolojen aikana.

Hanke ylläpitää suomalaisia käsityötaitoja ja dokumentoituna se voi toimia jatkossa hyödyllisenä referenssikohteena. Kohteen luonteesta johtuen korjausmenetelmien osalta voi syntyä myös uutta osaamista. Sosiaalisen median ja printtimedian kautta hanke tavoittaa suuria yleisöjä. Tulevaisuudessa harrastetapahtumien yhteydessä objektin ilmentämät ilmiöt tavoittavat hyvin laajoja yleisöjä ja näissä myös koneen dynaamiset ominaisuudet ovat aistittavissa.

Asumaniemi Harri, Nokia

Chrysler Eight DeLuxe Coupe/3150 avoauto, 1931

Esitetään 2700 euroa katon ja sisutuksen uusimiseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 5400 euroa.

Harvinainen korimalli, myös merkinä omana aikanaan kalliimpi ja harvinaisempi ajoneuvo. Kohteella on arvoa erityisesti liittyen maakunnallisesti tunnettuun harrastehistoriaan 1960-luvulta eteenpäin. Myös ajoneuvon lähde- ja dokumentaatioarvo liittyy kohteen varhaiseen entisöintiin.

Hyvin suunniteltu ja selkeästi rajattu hanke. Katon kunnostaminen on edellytyksenä auton säilymiselle, myös sisustuksen verhoilu nahalla on perusteltavissa. Hankkeessa työllistetään kotimaisia käsityöammattilaisia ja sillä on myönteisiä elinkeinovaikutuksia. Ajoneuvon harrastekäyttö liikenteessä on omiaan vaikuttamaan ympäristöön kulttuuriperinnön säilymisen kannalta myönteisesti.

Nätkin Kari, Pori

Plymouth, 1937

Esitetään korin ja tekniikan kunnostukseen sekä korin pintakäsittelyyn 6500 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 13 000 euroa

Ajoneuvo on tyypillinen sodan jälkeen rakennettu kilpa-auto, jossa on hyödynnetty useiden 1930-luvun autojen osia. Vaikka ajoneuvon osat tulevat yhdysvaltalaisista autoista, voidaan kokonaisuuden katsoa edustavan suomalaista autonvalmistusta. Kilpa-autoksi ajoneuvo on rakennettu 1940-luvulla tai 1950-luvun alussa, jollaisena se ilmentää hyvin suomalaista oman aikakautensa "spesiaalia". Kohteen historia on alkuvaiheita lukuun ottamatta tiedossa ja dokumentoitu. Kilpa-autojen tapaan ajoneuvoa on muokattu jatkuvasti omistajan mieltymysten mukaan.

Hankkeen tavoitteena on palauttaa auto 1960-luvun alkupuolen asuun. Hanke on suunniteltu ja budjetoitu esimerkillisesti. Erillisestä hankesuunnitelmasta ilmenee hankkeen sisältö riittävällä ja uskottavalla tavalla. Elinkaarelta on valittu hyvin tietty ajanjakso, jota vastaavaan olomuotoon kohteen ominaisuuksia pystytään restauroinnilla palauttamaan. Hanke palauttaa ajoneuvon käyttökuntoon elävänä kulttuuriperinnön objektina, ja siihen liittyvää tietoa aiotaan jakaa julkisesti. Hankkeella on työllisyysvaikutuksia ja sen myötä mahdollisesti syntyy uutta osaamista perinteisten korjausmenetelmien soveltamiseksi. Hakemuksen perusteella hankkeessa sovelletaan kohteen historiallisten arvojen kannalta kestäviä menetelmiä.

Checker ry, Salo

Checker A2, 1948

Esitetään 1000 euroa tavaratelineen rekonstruointiin. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 2000 euroa

Ajoneuvoyksilö on kansallisesti ja kansainvälisesti erittäin hyvin tunnistettu ja tunnustettu. Checkereistä piti tulla sodanjälkeisen Suomen taksikaluston selkäranka, ja autojen hankinnalla oli aikoinaan suurta yhteiskunnallista merkitystä. Maahantuotujen autojen huonon kunnon takia nykypäiviin on säilynyt vain muutama Suomeen tuotu yksilö. Checker-autojen historia Suomessa arvottuu korkealle autoihin liittyvien merkitysten ja tarinoiden kautta.

Kohde on yhteisöllisesti ylläpidetty ja hyvin monipuolisesti autotyyppiin liittyvän kulttuuriperinnön säilyttämistä edistävä. Hakemuksen perusteella hanke sekä työllistää kotimaista käsityöosaamista. Suunnitellun hankkeen vaikuttavuutta rajoittaa sen mittakaava sekä kohteena olevien objektien rajallisuus.

Kukkonen Riku, Pöytä

Wartburg 313 Sport, 1957

Esitetään 2700 euroa lasien valmistukseen, sisustan verhoiluun sekä pintakäsittelyihin. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 5400 euroa

Wartburg 313 Sport Coupe on 2-paikkainen irroitettavalla katolla oleva Itä-Saksalainen urheiluauto, joita valmistettiin kaikkiaan vain 469 kappaletta. Vaikka auto edustaa hyvin harvalukuista erikoismuunnosta, on yksilön historiallinen arvo korkea. Auton merkitys on tunnistettu ja tunnustettu erikoisuutena jo omana aikanaan ajoneuvoharrasteen piirissä. Hyvin dokumentoitu omistushistoria uudesta lähtien on tärkeä osa auton tarinaa.

Vaativa hanke, jota on viety maltillisesti mutta määrätietoisesti eteenpäin. Omistajan oma työpanos on merkittävä, ja tukea on haettu lähinnä erityisosaamista vaativiin kohtiin. Hakemus antaa riittävät ja perustellut tiedot hankkeen toteutuksesta. Hankkeella on elinkeinovaikutuksia ja se hyödyttää kotimaista käsityöosaamista.

Ahonen Ville, Nokia
Chrysler 70 Phaeton, 1926

Esitetään ajoneuvon korin ja rungon kunnostukseen, pintakäsittelyihin sekä sisustuksen uusimiseen 11 000 euroa. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 22 000 euroa

Kohde on oman aikansa tyyppillinen keskitasoa parempi auto, suomalaisittain edustava sekä tärkeä merkki ja malli. Auton omistushistoria on varsin hyvin tunnettu, ja sen asema pitkään käytössä olleena harrasteajoneuvona on hyvin vahva.

Hankkeessa käytetään suomalaista käsityövaltaista osaamista ja sillä tuetaan perinteisen kunnostustyön elinkeinoja. Hakemuksen perusteella on uskottavaa, että sekä kunnostustyöstä että restauroidusta ajoneuvosta on aikanaan yleisön saatavilla tietoa sekä ainakin rajoitetusti elämyksiä.

Virtanen Tomi, Tervakoski
Panhard Dyna X, 1952

Esitetään 1250 euroa korin ja rungon kunnostukseen. Hyväksytyt kokonaiskustannukset 2500 euroa

Auto on tekniikan ja autosuunnittelun historian kannalta merkittävä. Autoyksilön historiasta esitetään uskottavat tiedot koko elinkaaren ajalta. Kansanautoistumisen alkuaikojen viimeisiä merkkinsä ja mallinsa edustajia.

Hanke on välttämätön kohteen palauttamiseksi käyttökuntoon ja oman tyyppinsä ilmiasuun. Hankesuunnitelma koskee perustellusti rajoitettua vaihetta. Käyttöön palautuessaan autolla on valtakunnallisesti merkitystä tyyppinsä ja aikakautensa edustajana, jolla on suomalainen käyttöhistoria. Hankkeella on vaikutusta harrasteyhteisölle ja jossain määrin suuremmalle yleisölle, vaikka osallisuus tuodaankin hakemuksessa esiin rajallisesti. Hankkeessa saattaa syntyä ainutlaatuisia osaamista, joka on kadonnut näiden autojen käyttöjakson päätyttyä.